

15. అల్ హిజ్జ్ (శిలా ప్రదేశం) సూరా

పరిచయం

ఈ సూరా మక్కా కాలానికి చెందినది. దైవవచనాల అవతరణ, ప్రవక్తల పరంపర, మరణించిన వారిని మళ్ళీ లేపడం, శిక్షా బహుమానాల గురించి ఈ సూరా నొక్కి చెప్పింది. అల్లాహ్ ఒక్కడే అన్న నిదర్శనాలను చూపిస్తూ ఈ విశ్వాసాల గురించి తెలుపడం జరిగింది. ఈ సూరాలోని 80వ ఆయతులో రాతి ప్రదేశం గురించి ప్రస్తావన ఉంది. ఈ పేరునే సూరాకు పెట్టడం జరిగింది. మదీనా నుంచి సిరియాకు వెళ్ళే దారిలో ఉన్న అరబ్బు ప్రదేశం ఇది. ఈ ప్రాంతంలోనే సమూద్ జాతి నివసించేది. సమూద్ జాతి ప్రజలు కొండలు తొలిచి తమ నివాసాలు నిర్మించుకునేవారు. ఈ జాతి వద్దకు సాలిహ్ ప్రవక్త (అస)ను పంపడం జరిగింది. కాని సమూద్ జాతి ఆయన్ను తిరస్కరించింది. ఆయనను అవహేళన చేసింది. కొండలను తొలిచి వారు నిర్మించుకున్న నివాసాలు వారి నిర్మాణ సామర్థ్యానికి నిదర్శనంగా ఉండేవి. దృఢమైన ఆ నివాసాలు కొండల్లో సురక్షితంగా ఉండేవి. కాని వారి ప్రవక్త సాలిహ్ (అస) ద్వారా వారికి చేరవేయబడిన దివ్య సందేశాన్ని, సత్యాన్ని వారు తిరస్కరించడం వల్ల వారిపై శిక్ష విరుచుకుపడింది. ఒక భయంకరమైన భూకంపం, వెనువెంటనే నిప్పులు కక్కిన అగ్నిపర్వత పేలుళ్ళు వారిని తుడిచిపెట్టేశాయి.

మక్కాలోని అవిశ్వాసులు ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం)ను పిచ్చివాడన్నారు, ఆయన సందేశాన్ని తిరస్కరించారు. ఆయన ప్రవక్త పదవిని ప్రశ్నించారు. అల్లాహ్ స్వయంగా దివ్య ఖుర్ఆన్ ను పరిరక్షిస్తున్నాడని ఈ సూరా స్పష్టమైన ప్రకటన చేసింది. దివ్య ఖుర్ఆన్ అన్ని కాలాల్లోనూ ఎలాంటి మార్పులు చేర్పులకు గురికాకుండా సురక్షితంగా ఉంటుందని ప్రకటించింది. ఆదమ్ (అస) పైతాన్ కథ మార్గదర్శకత్వానికి, మార్గభ్రష్టత్వానికి ఉదాహరణగా గుణపాఠం గరుపుతుంది. ఈ కథను క్లుప్తంగా ఈ సూరాలో ప్రస్తావించడం జరిగింది. అల్లాహ్ ఆదేశాలను పైతాన్ తిరస్కరించాడు. ఆదమ్ (అస) ముందు సాష్టాంగపడడానికి నిరాకరించాడు. అల్లాహ్ శాపానికి గురయ్యాడు. పైతాన్ తాను ప్రజలను మార్గభ్రష్టులు చేస్తానని, దైవవచనాలను నిరాకరించేలా, సత్యాన్ని తిరస్కరించేలా చేస్తానని అన్నాడు.

ఈ సూరాలో అనేకమంది ప్రవక్తల గురించి క్లుప్తంగా ప్రస్తావనలు ఉన్నాయి. ఇబ్రాహీమ్, లూత్, షుబ్, సాలిహ్ (వారందరిపై శాంతి కురియుగాక)ల గురించి ప్రస్తావనలు ఉన్నాయి. ఈ ప్రవక్తల జాతి ప్రజలు అహంకారంతో వ్యవహరించారు. తమ ప్రవక్తలను అవహేళన చేసారు. కాని చివరకు ఆయా జాతులు దేవుని ఆగ్రహానికి గురయ్యాయి. ఆయా ప్రవక్తలను, వారి అనుచరులను దేవుడు కాపాడాడు. వారు చివరకు విజయాన్ని పొందారు. ఆయా ప్రవక్తల గురించిన ఈ ప్రస్తావనలు ప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం)కు సాంత్యనను ఇచ్చాయి. ఎక్కువగా దైవప్రార్థన చేయాలనీ, దృఢంగా నిలబడాలనీ, స్థిరచిత్తంతో వ్యవహరించాలనీ, దేవుని ఔన్నత్యాన్ని కొనియాడాలనీ, ఆయన్ను స్తుతించాలనీ, ఆయన పట్ల కృతజ్ఞతా భావం కలిగి ఉండాలనీ బోధించడం జరిగింది.

15. అల్ హిజ్ర్ సూరా

అవతరణ : మక్కా ఆయతులు : 99
అపార కరుణామయుడు, పరమ కృపాశీలుడైన
అల్లాహ్ పేరుతో

- 1 అలిఫ్ లామ్ రా. ఇవి దైవగ్రంథపు వాక్యాలు. స్పష్టమైన ఖుర్ఆన్ లోనివి. ¹
- 2 తాము ముస్లింలమై ఉంటే బావుండేదే! అని అవిశ్వాసులు ఆశపడే సమయం కూడా వస్తుంది. ²
- 3 నువ్వు వాళ్ళను తింటూ, అనుభవిస్తూ, (బూటకపు) ఆశల్లో మునిగిపోయి ఉండేలా వదిలిపెట్టు. త్వరలోనే (వాస్తవం) స్వయంగా వారికే తెలిసి వస్తుంది. ³

سُورَةُ الْحَجْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

- ① الرَّحْمَنُ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرْآنٍ مُّبِينٍ
- ② رَبَّآيَوْمَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوَكَا نُوا مُسْلِمِينَ
- ③ ذَرَّهُمْ يَأْكُلُوا وَيَتَمَتَّعُوا وَيُلْهِمُ الْأَمَلُ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ

1. గ్రంథం అన్నా, స్పష్టమైన ఖుర్ఆన్ అన్నా రెండూ ఒక్కటే - అదే దివ్య ఖుర్ఆన్. ఇది అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) పై అవతరించింది. “మీ వద్దకు అల్లాహ్ వద్దనుంచి కాంతి మరియు స్పష్టమైన గ్రంథం వచ్చేసింది” (అల్ మాయిద - 15) అని చెప్పబడినట్లే ఇక్కడా పర్యాయ పదం వాడబడింది. దివ్య ఖుర్ఆన్ యొక్క ఔన్నత్యాన్ని, పరిపూర్ణతను చాటి చెప్పటానికే ఇలాంటి వర్ణనలు వస్తాయి.
2. వారీవిధంగా ఎప్పుడు కోరుకుంటారు? దైవదూతలు వారి ప్రాణాలు తీసుకునేటప్పుడు లేదా నరకాగ్ని వారికి చూపబడినప్పుడు లేదా నరకాగ్నికి ఆహూతి అయినప్పుడు లేదా విశ్వాసులైన పాపాత్ములు కొంతకాలం పాటు నరక శిక్షను అనుభవించిన మీదట నరకం నుంచి బయటికి తీసేటప్పుడు లేదా హాష్ మైదానంలో లెక్కలు తేల్చే టప్పుడు - ముస్లింలు స్వర్గవాసులుగా ప్రకటించబడుతున్నప్పుడు వారికి ఈ కోరిక పుట్టుకువస్తుంది. ‘మేము కూడా ముస్లింలం అయివుంటే ఎంత బావుండేది’ అని. కాని ప్రయోజనం ఏమిటి?
3. హెచ్చరికగా ఇలా అనటం జరిగింది. ఈ అవిశ్వాసులకు, ముష్రిక్కులకు ఇప్పుడు ఎంత చెప్పినా మింగుడు పడటం లేదు. వీళ్లని వదిలిపెట్టు. ప్రాపంచిక భోగభాగాలలో మునిగి ఉండనివ్వ. తాము అవలంబించే ధిక్కారవైఖరి ఎంత ఘోరంగా పరిణమిస్తుందో తొందరగానే వారికి అర్థమైపోతుంది అని అల్లాహ్ అంటున్నాడు.

4 మేము ఏ పట్టణాన్ని తుదముట్టించినా రాసిపెట్టిన ఒక నిర్ధారిత గడువు ప్రకారమే తుదముట్టించాము.

5 ఏ సముదాయం కూడా తన నిర్ధారిత సమయానికి ముందుగానీ, వెనుకగానీ పోజాలదు.⁴

6 “ఓ జిక్రీ (ఖుర్ఆన్) అవతరించిన మనిషీ! ఖచ్చితంగా నువ్వు పిచ్చివాడివే.”

7 “ఒకవేళ నువ్వు సత్యవంతుడవే అయితే దైవదూతలను మా వద్దకు ఎందుకు తీసుకురావు?”⁵ అని వారు అంటారు.

8 సత్యబద్ధత లేకుండా మేము (మా) దూతలను పంపము. ఆ సమయంలో వారికి గడువు ఇవ్వబడదు.⁶

9 మేమే ఈ ఖుర్ఆన్ ను అవతరింప జేశాము. మరి మేమే దీనిని రక్షిస్తాము.⁷

﴿ وَمَا أَهْلَكْنَا مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا وَلَهَا كِتَابٌ مَعْلُومٌ ﴿٤﴾

﴿ مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَأْخِرُونَ ﴿٥﴾

﴿ وَقَالُوا يَا أَيُّهَا الَّذِي نُزِّلَ عَلَيْهِ الذِّكْرُ إِنَّكَ لَمَجْنُونٌ ﴿٦﴾

﴿ لَوْ مَا تَأْتِينَا بِالْمَلَكَةِ إِن كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٧﴾

﴿ مَا نُنزِّلُ الْمَلَكَةَ إِلَّا بِالْحَقِّ وَمَا كَانُوا إِذًا مُنظَرِينَ ﴿٨﴾

﴿ إِنَّا أَنْحَنُ نُزْلَ الذِّكْرِ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٩﴾

4. ఈ ఆయతులో అల్లాహ్ చెప్పదలచిన విషయం ఇది: అవిధేయత కారణంగా ఏ పట్టణాన్ని మేము నాశనం చేసినా వెంటనే నాశనం చేయము. దానికోసం ఒక గడువును నిర్ధారిస్తాము. గడువు ముగిసే వరకూ ఆ బస్తీ వాసులకు అవకాశం ఇస్తానే ఉంటాము. కాని ఆ ఘడియ వచ్చిందంటే ఒక్క క్షణం కూడా అటూ ఇటూ జరగదు.

5. ఇది అవిశ్వాసుల విరోధానికి పరాకాష్ఠ! వారు అంతిమ దైవప్రవక్త (సఅసం)ను ఉన్మాదిగా అభివర్ణించారు. అసత్యవాది అని అన్నారు. నువ్వు చెప్పేది నిజమైతే దైవదూతల్ని మా కళ్ల ముందు ఎందుకు హాజరుపరచవు? అని నిలదీసారు.

6. దైవదూతలు రావలసిన సమయంలోనే వస్తారు. వారిని ఎప్పుడు పంపాలి? ఎందుకు పంపాలి? ఎవరిని శిక్షించటానికి పంపాలి? అన్న సంగతి మాకు బాగా తెలుసు. మా దూతలు దివి నుంచి భువికి దిగి వచ్చారంటే మీ కథ కంచికి చేరినట్లే అన్న విషయాన్ని విస్మరించకండి. అప్పుడు మీరు ఎంతగా ప్రాధేయపడినా మీకు వ్యవధి ఇవ్వబడదు అని ఈ వాక్యంలో పరమ ప్రభువు సెలవిచ్చాడు.

7. అంటే దివ్య ఖుర్ఆన్ ను స్వార్థపరుల కుయుక్తుల నుండి, ప్రక్షిప్తాల బారినుండి,

10 మేము నీకు పూర్వం గతించిన సమాజాలలో కూడా ప్రవక్తలను పంపాము.

11 అయితే తమ వద్దకు ఏ ప్రవక్త వచ్చినా వాళ్ళు అతన్ని పరిహసించేవారు.⁸

12 ఈ విధంగానే మేము అపరాధుల హృదయాల్లోకి దీనిని (అవిశ్వాసాన్ని) పోనిస్తాము.⁹

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي شِيَعِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٠﴾

﴿وَمَا يَأْتِيهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١١﴾

﴿كَذَلِكَ سَلَكْنَا فِي قُلُوبِ الْعُجْرِينَ ﴿١٢﴾

మార్పులు చేర్పుల నుంచి కాపాడి - స్వచ్ఛంగా ఉంచే బాధ్యతను మేము స్వయంగా తీసుకున్నాము అని దేవుడంటున్నాడు. దేవుని ఈ వాక్కు సత్యమని గత 1400 సంవత్సరాలుగా రూఢీ అవుతూనే ఉంది. 14 వందల సంవత్సరాల తరువాత కూడా ఈ పవిత్ర గ్రంథం ఎలాంటి మార్పులు చేర్పులకు గురికాకుండా - యథాతథంగా - ఉంది. దారిలో పెడ దారి తీసిన కొన్ని వర్గాలు, సముదాయాలు తమ కల్పనిక సిద్ధాంతాల కోసం ఖుర్ఆన్ ఆయతులకు వక్రభాష్యాలైతే చెప్పగలిగారేమోగాని వెనుకటి ఆకాశ గ్రంథాల మాదిరిగా ఈ అంతిమ గ్రంథంలోని మూలానికి ఎలాంటి విఘాతం కల్పించలేకపోయారు.

ఇదిలా వుండగా ఖుర్ఆన్ భావాన్ని వక్రీకరించే స్వార్థపరుల ఆటలు కట్టించే సజ్జనులు అన్ని కాలాల్లోనూ ప్రభవించారు. దైవ వచనాలకు తప్పుడు వ్యాఖ్యలు చేసే ప్రబుద్ధులు ఎప్పుడు, ఎక్కడ తలెత్తినా ఈ సజ్జనులు ఊరుకోలేదు. ఈ వాక్యంలో దివ్య ఖుర్ఆన్‌ను “జ్ఞాపిక” (జిక్) గా అభివర్ణించటం జరిగింది. అంటే ఇది లోకవాసుల పాలిట జ్ఞాపిక, హితోపదేశం అన్నమాట. దివ్య ఖుర్ఆన్‌తో పాటు అది అవతరించిన అంతిమ దైవప్రవక్త (సఅసం) జీవిత చరిత్ర, ఆయన ప్రబోధనలు కూడా సురక్షితంగా ఉన్నాయి. తత్ఫలితంగా ఖుర్ఆన్, హదీసు, సీరత్‌ల వెలుగులో ఇస్లాం ధర్మం వైపుకు మానవాళికి పిలుపునిచ్చే పని చాలా సులభతరం అయింది. ముహమ్మద్ ప్రవక్త (స) అనుయాయుల మాదిరిగా వెనుకటి సమాజాల వారికి ఇన్ని సౌలభ్యాలు ప్రాప్తం కాలేదు.

8. (ఓ ముహమ్మద్!) అవిశ్వాసుల ఈ దుర్వ్యవహారం నీకొక్కడికే పరిమితం కాదు, లోగడ అన్ని జాతుల వారూ మా సందేశహారుల పట్ల ఇలాగే వ్యవహరించారు. కాబట్టి నువ్వు ఏమాత్రం దిగులు చెందకు అని అల్లాహ్ ఓదారుస్తున్నాడు.
9. వారు దైవప్రవక్త పట్ల వేళాకోళంగా వ్యవహరించారంటే వారి ఆంతర్యాల్లో ఉన్న భావాలు అటువంటివి మరి. వారు నిరంతరం పాపాలకు, దుర్మార్గాలకు పాల్పడుతూ ఉండటం వల్ల వారి హృదయాలకు తుప్పు పట్టింది. వారి ఆలోచనలు పెడత్రోవ పట్టాయి. మహనీయుల పట్ల, పైగంబరుల పట్ల ఇలాంటి పరిహాసాలాడటం వారికి పరిపాటి అయిపోయింది.

13 వారు దానిని విశ్వసించరు. పూర్వీకుల విధానం కూడా ఇలాగే ఉండేది.¹⁰

14 ఒకవేళ మేము వారికోసం ఆకాశ ద్వారం తెరిచినా, అందులోకి వారు ఎక్కి పోతున్నా సరే,

15 “మాకేదో కనికట్టు లాంటిది చేయబడింది. అంతేకాదు, మాకేదో చేతబడి చేయబడింది”¹¹ అని అంటారు వారు.

16 నిశ్చయంగా మేము ఆకాశంలో బురుజులను నిర్మించాము.¹² చూపరుల కోసం దానిని అందంగా ముస్తాబు చేశాము.

لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ وَقَدْ خَلَتْ سُنَّةُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ السَّمَاءَ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ ﴿١٤﴾

لَقَالُوا إِنَّمَا سُكَّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ عَنْ قَوْمٍ مُّسْرِئُونَ ﴿١٥﴾

وَلَقَدْ جَعَلْنَا فِي السَّمَاءِ بُرُوجًا وَرَتَّبْنَا بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ

10. ధిక్కార వైఖిరికి, ఎగతాళికైనా ఒక హద్దు ఉంటుంది. వారు ఆ హద్దును అతిక్రమించగానే వారి పని పట్టాలని అల్లాహ్ నిర్ధారించాడు.

11. వారికి నమ్మకం కలిగేలా చేయడానికి దైవదూతలను భువిపైకి దించటమే కాదు, ఆకాశ ద్వారం తెరిచి వారిని పైకి పిలుచుకున్నా వారు ప్రవక్తల సందేశాన్ని సత్యమని ధృవీకరించరు. ఎందుకంటే సత్యధర్మ వ్యతిరేకతలో వారు చాలా దూరం వెళ్ళి పోయారు. యదార్థాలను కళ్ల ముందు ప్రత్యక్షపరచినా కనికట్టు లాంటిది ఏదో జరిగిపోయిందని వాపోతారు వారు.

12. అరబీలో ‘బురుజ్’ అని ఉంది. ఇది ‘బుర్జున్’కు బహువచనం. అసలు బుర్జ్ అన్న పదానికి ప్రదర్శన, బయటికి కనిపించేది అనే అర్థాలున్నాయి. ‘తబ్రుజ్’ అనే పదం కూడా దీని నుంచి వచ్చినదే. స్త్రీ తన అందం, అలంకరణను ప్రదర్శించటాన్ని ‘తబ్రుజ్’ అంటారు. ఈ ఆయతులో ఆకాశంలోని నక్షత్రాలను ‘బురుజ్’గా వ్యవహరించటం జరిగింది. ఎందుకంటే నక్షత్రాలు కూడా ఎత్తుయిన ఆకాశంలో అందరికీ కనిపిస్తూ ఉంటాయి.

అయితే కొంతమంది వ్యాఖ్యాతలు ‘బురుజులు’ అంటే సూర్యచంద్రులు, తదితర గ్రహరాశులని అభిప్రాయపడ్డారు. అవి మొత్తం 12. వాటి పేర్లు వరుసగా ఇవి :

1. మేషం 2. వృషభం (సౌర్) 3. మిథునం (జౌజా) 4. కర్కాటకం (సర్తాన్) 5.

17 ఇంకా, దానిని ధూత్కారి అయిన ప్రతి పైతాను బారి నుంచి రక్షించాము. ¹³

18 కాకపోతే దొంగచాటుగా (ఎవడైనా అక్కడి రహస్య విషయాలను) వినటానికి ప్రయత్నించినప్పుడు స్పష్టమైన అగ్నిజ్వాల ఒకటి వాణ్ని వెంటాడుతుంది. ¹⁴

وَحَفِظْنَا بِهَا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ رَجِيزٍ ﴿١٧﴾

﴿١٨﴾ أَلَمْ يَسْتَرْسِقِ السَّمْعَ فَاتَّبَعَتْهُ شَهَابٌ مُبِينٌ ﴿١٨﴾

సింహం (అసద్) 6. కన్య 7. తుల (మీజాన్) 8. వృశ్చికం (అఖ్‌రబ్) 9. ధనుస్సు (ఖాస్) 10. మకరం 11. కుంభం (దల్‌వున్) 12. మీనం (హూత్). అరబ్బులు ఈ రాశులను (మజిలీలను) బట్టి వాతావరణాన్ని తెలుసుకునేవారు. ఇలా చేయటంలో తప్పు లేదు. అయితే వాటి ద్వారా వార ఫలాలను చూడటం, ఫలానా విపత్తులు సంభవించనున్నాయని ఎద్దేవా చేయటం మాత్రం సమంజసం కాదు. ఏది జరిగినా అది దైవప్రణాళిక ప్రకారం జరుగుతుంది. దేవుడు ఈ ఆయతులో బురుజులను (నక్షత్రాలను) గురించి ప్రస్తావించి తన అపురూప శక్తి సామర్థ్యాలను, అనితర సాధ్యమైన తన నిర్మాణ ప్రక్రియను మనకు విశదపరుస్తున్నాడు. తన ఈ పనితనం మూలంగా ఆకాశం అందంగా ముస్తాబు అయిందని కూడా తెలుపుతున్నాడు.

13. అరబీలో 'రజీమ్' అనే పదం ఉంది. ఇది 'రజమ్' నుండి వచ్చింది. రాళ్లు రువ్వటాన్ని 'రజమ్' అంటారు. పైతానును 'రజీమ్' అని ఎందుకన్నారంటే వాడు చాటుమాటుగా ఆకాశంలోకి పోయి, అక్కడి విషయాలను తెలుసుకోవటానికి ప్రయత్నించినప్పుడు అగ్ని గోళాలు అతనిపై విరుచుకుపడతాయి.

'రజీమ్' అనే పదం ఆగ్రహించబడినవాడు, చీత్యరించబడినవాడు, శపించబడినవాడు అన్న భావంలో కూడా తీసుకోబడుతుంది. ఎందుకంటే సాధారణంగా రాళ్ల వాన కురిసేది ఇలాంటి దుష్టులపైనే.

అల్లాహ్ ఈ ఆయతు ద్వారా చెప్పదలచిన ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే, మేము నక్షత్రాల ద్వారా ఆకాశాన్ని తీర్చిదిద్దటంతో పాటు, వాటిని (నక్షత్రాలను) పైతానులను తరిమికొట్టే సాధనాలుగా కూడా చేశాము.

14. దీన్నిబట్టి అర్థమయ్యేదేమిటంటే పైతానులు ఆకాశంలోని విశేషాలను వినటానికి అక్కడకు వెళతారు. వారు అక్కడికి వెళ్ళినప్పుడు తారలు వారిపై తెగిపడతాయి. ఆ దెబ్బకు కొందరు పైతానులు చచ్చిపోగా మరి కొందరు ఎలాగో చావును తప్పించుకుని, ఒకటి అరా విషయాలను తెలుసుకుని వస్తారు. ఆ వివరాలు హదీసులో ఈ విధంగా వస్తున్నాయి : మహనీయ ముహమ్మద్ (స) ఈ విధంగా ప్రవచించారు - "అల్లాహ్ ఆకాశంలో ఏదైనా నిర్ణయం గైకొన్నప్పుడు, దాన్ని విన్న దైవదూతలు (అణకువ

19 ఇంకా మేము భూమిని పరచి, దానిపై పర్వతాలను పాతిపెట్టాము. మరియు అందులో ప్రతి వస్తువునూ నిర్ణీత మోతాదులో¹⁵ మొలిపించాము.

20 అందులోనే మేము మీ జీవనోపాధికి వనరులను సమకూర్చాము¹⁶ ఇంకా మీరు జీవనోపాధి కల్పించని వాటికి కూడా.¹⁷

وَالْأَرْضُ مَدَدْدُنْهَا وَالْفَيْثُ بِهَا رَوَاسِي وَأَنْبَتْنَا فِيهَا
مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْزُونًا¹⁵

وَجَعَلْنَا الْكُفْرَ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرِزْقَيْنِ¹⁶

కొద్ది) తమ రెక్కలను రెపరెపలాడిస్తారు. బండరాయిపై సంకెళ్ళతో కొడితే ఎలాంటి ధ్వని వస్తుందో ఆ రెక్కల ధ్వని కూడా అలాగే ఉంటుంది. ఆ భయం తొలగిపోయిన తరువాత దైవదూతలు పరస్పరం చర్చించుకుంటారు. 'ప్రభువు ఇంతకీ ఏం చెప్పాడు?' అని కొందరడిగితే, 'సత్యమే చెప్పాడు. ఆయన సర్వోన్నతుడు, గొప్పవాడు' అని కొందరు చెబుతారు. దొంగచాటుగా ఈ విషయాలను వినడానికి వెళ్ళిన పైతానులు, ఒకటి అరా సమాచారం ఎలాగో సేకరించి తమకు కొంత దూరాన నిలిచివున్న పైతానుల చెవిన పడేస్తారు. అలా అలా ఆ సమాచారం భువిపైకి వస్తుంది. తమ మిత్రులైన జ్యోతిష్యులకు, మంత్రగాళ్ళకు, సోదె చెప్పేవారికి వారు ఆ సమాచారాన్ని అందజేస్తారు. వారు ఆ విషయానికి వంద అబద్ధాలు జోడించి ప్రజలకు చెబుతారు" (చూడండి : సహీహ్ బుఖారీ - అల్ హిజ్ర్ సూరా వ్యాఖ్యానం).

15. అరబీలో 'మౌజున్' (مَوْزُونًا) అని ఉంది. ఇది 'మాలామ్' (నిర్ణీతమైన) అన్న అర్థంలో ఉపయోగించబడి ఉండవచ్చు లేక తగురీతిలో, అవసరానికి అనుగుణంగా అన్న అర్థంలోనయినా ఇది ఉపయోగించబడి ఉండవచ్చు. అంటే ప్రాణుల అవసరాల మేరకు వస్తువులను పుట్టించాము.

16. అరబీలో 'మఅయిష్' అని ఉంది. ఇది 'మయిషతున్'కు బహువచనం. అంటే భువిపై మీ జీవిక కోసం కావలసిన వస్తు సామగ్రిని, ఒనరులను పుష్కలంగా సమకూర్చామని భావం.

17. అంటే మీ అధీనంలో ఉన్న మీ సేవకులకు, నౌకర్లకు, బానిసలకు కూడా మేమే ఆహారాన్ని సమకూరుస్తున్నాము. మీ వద్ద ఉన్న పశువులకు కూడా మేము ఆహారం ఇస్తున్నాం. ఆ పశువులను మీరు వాహనాలుగా ఉపయోగిస్తున్నారు. వాటి ద్వారా వస్తు సామగ్రిని తరలిస్తున్నారు. వ్యవసాయం చేస్తున్నారు. అలాగే మీ దగ్గర ఉన్న సేవకులతో మీరు పని చేయించుకుంటున్నారు. చూసేవారికి మీరు పోషకులుగా

21 అన్ని వస్తువుల ఖజానాలు మా వద్దనే ఉన్నాయి. ¹⁸ ప్రతి వస్తువునూ మేము తగు మోతాదులో అవతరింపజేస్తాము.

22 మేమే బరువైన గాలులను ¹⁹ పంపిస్తున్నాము. మరి ఆకాశం నుంచి వర్షాన్ని కురిపించి, దాన్ని మీకు త్రాపిస్తున్నాము. ఈ (జల) నిధిని సమకూర్చుకోవటం అన్నది మీ వల్ల కాని పని. ²⁰

23 ప్రాణం పోసేదీ, ప్రాణం తీసేది కూడా మేమే. (ఎట్టకేలకు) వారసులం కూడా మేమే.

وَأَنَّ مِنْ شَيْءٍ الْإِعْدَادَ أَخْرَجْنَاهُ وَمَا نُنزِّلُ إِلَّا الْأَيْقَانَ وَمَعْلُومًا ¹⁸

وَأَرْسَلْنَا الرِّيحَ لَوَاقِحَ فَاْتُرْتَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَاسْقِيْنَاهُمْ وَمَا نُنزِّلُهُ إِلَّا بِحُجْرَيْنٍ ¹⁹

وَإِنَّا لَنَحْنُ نُحْيِي وَنُمِيتُ وَنَحْنُ الْوَارِثُونَ ²⁰

కనిపిస్తున్నప్పటికీ వాస్తవానికి వారి పోషకులు మీరు కాదు. వారికీ, మీకూ-అందరికీ జీవనోపాధిని ప్రసాదించేది మేమే. మీరు వారికి ఆహారం పెట్టకపోతే వారు ఆకలితో మాడి చచ్చిపోతారని అనుకోకండి.

18. ఇక్కడ 'ఖజానాలు' అంటే అర్థం వర్షం అని కొంతమంది భావించారు. ఎందుకంటే ఉత్పత్తులన్నింటికీ మూలం ఇదే. కాని ఈ పదాన్ని 'విశ్వంలోని ఖజానాలు' అన్న భావంలో తీసుకోవటం చాలా వరకు సమంజసం. వాటిని అల్లాహ్ తన ప్రణాళిక ప్రకారం ఉనికిలోనికి తెస్తుంటాడు.
19. ఈ ఆయతులో 'బరువైన గాలులు' అని చెప్పబడటం గమనార్హం. దాన్నే అరబీలో 'రియాహ్ లవాఖిహ్' అని పేర్కొనటం జరిగింది. ఆ గాలులు నీళ్లతో నిండిన మేఘాలను మోసుకొని అటూ ఇటూ కదులుతుంటాయి. కనుకనే అవి 'బరువైన గాలులు'గా చెప్పబడ్డాయి. సూడి ఒంటెను అరబీలో 'లఖ్హ్' అంటారు. లవాఖిహ్ అన్న పదం కూడా లఖ్హ్ నుంచి వచ్చినదే.
20. మేము కురిపించే ఈ వర్షాలకు మీరు వెలకట్టలేరు. ఈ జల సంపదను నిలువ చేసుకునే శక్తి కూడా మీలో లేదు. ఆ నీటిని కాలువల, చెరువుల, సెలయేళ్ల, బావుల ద్వారా మేము నిలువ చేసి ఉంచుతున్నాం. ఇది ముమ్మాటికీ మా దయానుగ్రహమేనని మరువకండి. ఒకవేళ ఆ నీటిని మేము నేలలో ఇంకిపోయేలా చేస్తే లేక నీటిమట్టాన్ని నేల అడుగుభాగానికి తీసుకుపోతే మీరు ఇక్కట్ల పాలు కావలసినచ్చేది. ఇలాంటి పరిస్థితులు ప్రపంచంలో అక్కడక్కడా, అప్పుడప్పుడూ ఉత్పన్నం కావటం అనుభవైక విషయమే. ప్రజలు గుణపాఠం గరిపేందుకుగాను అల్లాహ్ ఇలాంటి ఉదాహరణలను ఇస్తున్నాడు.

24 మీకు పూర్వం సాగిపోయిన వారినీ మేము ఎరుగుదుము. తరువాత వచ్చే వారినీ కూడా ఎరుగుదుము.

25 నీ ప్రభువు వారందరినీ సమీకరిస్తాడు. నిశ్చయంగా అతడు మహా వివేకవంతుడు, అన్నీ తెలిసినవాడు.

26 మేము మనిషిని కుళ్ళి, బాగా ఎండిన మట్టితో సృష్టించాము.²¹

27 అంతకు ముందు మేము జిన్నాతులను తీవ్రమైన ఉష్ణ జ్వాలతో సృష్టించాము.²²

28 “కుళ్ళి, బాగా ఎండిపోయిన (నల్లని) మట్టితో నేను ఒక మానవుణ్ణి సృష్టించ బోతున్నాను” అని నీ ప్రభువు దూతలతో అన్నాడు.

وَلَقَدْ عَلِمْنَا الْمُسْتَقْدِمِينَ مِنْكُمْ وَلَقَدْ عَلِمْنَا
الْمُسْتَأْخِرِينَ ﴿٢٤﴾

وَإِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَحْشُرُهُمْ إِنَّهُ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥﴾

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَالٍ مِنْ حَبِإٍ
مَسْنُونٍ ﴿٢٦﴾

وَالجَّانَ خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السُّمُورِ ﴿٢٧﴾

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّنْ
صَلْصَالٍ مِّنْ عَمَّا سَوَّيْنَا ﴿٢٨﴾

21. వివిధ స్థితులలో ఉన్న మట్టి, వివిధ పేర్లతో పిలువబడుతుంది. ఎందు మట్టి ‘తురాబ్’గా పిలువబడుతుంది. తడిసిన మట్టి ‘తీన్’గా వ్యవహరించబడుతుంది. బాగా అడుసు తొక్కి ముద్దగా చేసి, నానబెట్టిన మట్టిని “హమయిమ్ మస్నూన్” అంటారు. అది ఎండినప్పుడు టంగు టంగుమని శబ్దం వస్తుంది. దాన్నే అరబీలో ‘సల్సాల్’ అంటారు. అదేగనక కాల్యబడితే ‘ఫఖ్ఖార్’ (ఇటుక, పెంకు) అవుతుంది. ఈ ఆయతులో తెలుపబడిన సృష్టి ప్రక్రియను బట్టి విదితమయ్యే దేమిటంటే ఆది మానవుడైన ఆదం ఆకారం నానబెట్టిన, కుళ్ళిన మట్టితో చేయబడింది. అది బాగా ఎండిన తరువాత అందులో ప్రాణం పోయటం జరిగింది. ఈ మాటే ఖుర్ఆన్లో మరో చోట ఈ విధంగా చెప్పటం జరిగింది - ‘అల్లాహ్ మనిషిని పెంకులా శబ్దం చేసే మట్టితో సృష్టించాడు’ (అర్ రహ్మాన్ - 14).

22. ‘జిన్’ అంటే దాగినది, కానరానిది అని అసలు అర్థం. అది కంటికి కానరాదు గనకనే దానికాపేరు వచ్చింది. రహ్మాన్ సూరాలో అల్లాహ్ జిన్నుల సృష్టి గురించి ‘మారిజిమ్ మిన్నార్’ (అగ్నిజ్వాల నుంచి) అని చెప్పాడు. సహీహ్ ముస్లింలోని ఒక హదీసులో ఇలా ఉంది: “ఖులిఖితీల్ మలాయికతు మిన్ నూరిన్ వ ఖులిఖిల్ జాన్ను మిమ్ మారిజిమ్ మిన్నార్ వ ఖులిఖి ఆదము మిమ్మా వుసిఫ లకుమ్” (అనువాదం : దైవదూతలు కాంతితో పుట్టించబడ్డారు. జిన్నాతులు అగ్నిజ్వాలతో పుట్టించబడ్డారు.

29 “నేను అతణ్ణి పూర్తిగా తయారుచేసి, అతనిలో నా ఆత్మను ఊదినప్పుడు మీరంతా అతని ముందు సాష్టాంగ పడండి.”

30 దూతలందరూ సాష్టాంగపడ్డారు²³ -

31 - ఒక్క ఇబ్నీసు తప్ప! సాష్టాంగపడే వారితో చేరటానికి వాడు నిరాకరించాడు.

32 “ఓ ఇబ్నీస్! సాష్టాంగపడేవారితో నువ్వు ఎందుకు చేరలేదు?” అని (అల్లాహ్) నిలదీశాడు.

33 “కుళ్ళి, ఎండిన (నల్లని) మట్టితో నీవు సృష్టించిన మనిషి ముందు నేను మోకరిల్లబోను”²⁴ అని వాడు (పైతాను తెగేసి) చెప్పాడు.

34 “అయితే ఇక్కణ్ణుంచి వెళ్ళిపో, నువ్వు ధూత్యరించబడ్డావు.

فَاذْأَسْوَيْتُهُ وَنَفَعْتُ فِيهِ مِنْ رُوْحِي فَقَعُوْا اِلَيْهِ سٰجِدِيْنَ ﴿٢٩﴾

فَسَجَدَ الْمَلٰٓئِكَةُ كُلُّهُمْ اٰجَمَعُوْنَ ﴿٣٠﴾

اِلَّا اِبْرٰٓئِيْمَ اِنۡىۡ اَنْ يَّكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِيْنَ ﴿٣١﴾

قَالَ يَا اِبْرٰٓئِيْمُ مَا لَكَ اَلَّا تَكُوْنَ مَعَ السَّٰجِدِيْنَ ﴿٣٢﴾

قَالَ لَمَ اَكُنۡ لِّاِسْحٰٓدِ بَشَرٍ مِّمَّا خَلَقْتَهُۥ مِنْ صٰلِحٰٓلٍ

مِّنۡ حَمٰٓئِيْمٍ مُّسۡنُوْنٍ ﴿٣٣﴾

قَالَ فَاخْرُجۡ مِنْهَا فَاِنَّكَ رٰجِيْمٌ ﴿٣٤﴾

మరి ఆదం దేంతో సృష్టించబడ్డారో మీకు ఇప్పటికే తెలుపబడింది) (కితాబుజ్జుహుద్). దీనిప్రకారం ‘తీవ్రమైన ఉష్ణ జ్వాలతో’ అన్నా, ‘అగ్ని జ్వాలతో’ అన్నా భావం ఒక్కటే అని తెలుస్తోంది.

23. ఈ ‘సాష్టాంగ ప్రణామం’ (సజ్దా) గౌరవార్థం చేయమన్నదేగాని, దాస్యం నిమిత్తం కాదు. అడిగాక ఇది అల్లాహ్ ఆజ్ఞ. దాన్ని పాటించటం తప్పనిసరి అన్న విషయంలో సందేహానికి లేకమైనా ఆస్కారం లేదు. అయితే అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (స) షరీయతు ప్రకారం గౌరవార్థం కూడా ఈ రకమయిన సాష్టాంగప్రణామం చెయ్యటం సమ్మతం కాదు.

24. ఆదం మనుజు జాతికి చెందినవాడు కావటం, అందునా అతను మట్టితో చేయబడటం - ఈ రెండు విషయాలు పైతాన్ కు అల్పంగా తోచాయి. ఇది పైతాన్ పుర్రెలో పుట్టిన ఆలోచన. వాస్తవానికి ఇది సరైనది కాదు.

దైవప్రవక్తలు కూడా మానవమాత్రులే. మానవులందరికీ మూల పురుషుడైన ఆదం మట్టితో సృజించబడ్డారు. మట్టితో సృజించబడినంత మాత్రాన, అలాగే మానవులైనంత మాత్రాన దైవప్రవక్తల ఔన్నత్యానికి వాటిల్లిన ముప్పు ఏమీ లేదు.

35 ప్రళయదినం వరకూ నీపై నా అభిశాపం ఉంటుంది” అని అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు.

36 “ప్రభూ! ప్రజలు (మరణానంతరం) తిరిగి లేపబడే రోజు వరకూ నాకు గడువు ఇవ్వ” అని వాడు విన్నవించుకున్నాడు.

37 - 38 “సరే! ఆ నిర్దారిత సమయం వచ్చే రోజు వరకూ నీకు గడువు ఇవ్వబడింది” అని అల్లాహ్ సెలవిచ్చాడు.

39 - 40 “ఓ ప్రభూ! నీవు నన్ను అపమార్గం పట్టించినందువల్ల, నేను కూడా వారికి భూమండలంలో పాపాన్ని అందంగా కనిపించేలా చేస్తాను. నీ ద్వారా ఎన్నుకోబడిన ప్రత్యేక దాసులను తప్పు మిగిలిన వారినందరినీ పెడత్రోవ పట్టిస్తాను” అని ఇబ్లీసు చెప్పాడు.

41 (అల్లాహ్) ఇలా సెలవిచ్చాడు : “నన్ను చేరే రుజుమార్గం మాత్రం ఇది.”²⁵

42 “నా దాసులపై నీ అధికారం సాగదు.”²⁶ నీ అధికారం నిన్ను అనుసరించే భ్రష్టులపై మాత్రమే సాగుతుంది.”

وَأَنَّ عَلَيْكَ اللَّعْنَةَ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ﴿٣٥﴾

قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٣٦﴾

قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ ﴿٣٧﴾

إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٣٨﴾

قَالَ رَبِّ بِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمْ فِي

الْأَرْضِ وَلَا أُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٩﴾

الْأَعْبَادِكَ مِنْهُمْ الْمُخْلِصِينَ ﴿٤٠﴾

قَالَ هَذَا صِرَاطٌ عَلَيَّ مُسْتَقِيمٌ ﴿٤١﴾

إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ إِلَّا مَنِ

اتَّبَعَكَ مِنَ الْغَوِينَ ﴿٤٢﴾

25. అంటే, ఆఖరికి మీరంతా ఇక్కడకు రావలసిన వారే. నన్ను, నా ప్రవక్తలను అనుసరించిన వారికి నేను మంచి బహుమానం వొసగుతాను. షైతాన్ పాద చిహ్నాలలో నడచిన వారికి కఠిన శిక్ష నరక రూపంలో విధిస్తాను.

26. సజ్జనులైన నా దాసుల ముందు నీ ఆటలు సాగవు. అంతమాత్రాన సజ్జనులైన దాసుల ద్వారా ఏ పాపం జరగదని దీని భావం కాదు. మనిషి వల్ల తప్పు జరగటం పరిపాటే. అయితే సజ్జనులైన దాసులు తప్పును తెలుసుకోగానే పశ్చాత్తాపభావంతో కుమిలిపోతారు. ఇకమీదట అలాంటి తప్పు జరగకుండా జాగ్రత్తపడతారు. కాని జరిగిన తప్పుపై పశ్చాత్తాపపడకుండా నిశ్చింతగా ఉన్నవాడు నిరంతరం తప్పులు చేస్తూ పోతాడు. ఆఖరికి శాశ్వితమైన వినాశం వాడి తల రాతగా మారిపోతుంది.

43 (అలాంటి) వారందరి కోసం వాగ్దానం చేయబడిన చోటు నరకం.²⁷

وَأَنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٣﴾

44 దానికి ఏడు ద్వారాలు ఉంటాయి. ఒక్కో ద్వారం వారిలోని ఒక్కో వర్గం కోసం కేటాయించబడింది.²⁸

لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ﴿٣٤﴾

45 నిస్సందేహంగా దైవభక్తిగలవారు ఉద్యానవనాల, సెలయేరుల మధ్యన ఉంటారు.²⁹

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٣٥﴾

27. ఓ పైతాన్! నీ అనుయాయులంతా నరకానికి ఇంధనంగా మారుతారు.

28. పాపాత్ముల్లో రకరకాల వారుంటారు. కొందరు ముష్రిక్కులైతే, మరికొందరు దైవధిక్కారులు అయి ఉంటారు. కొందరు వ్యభిచారులైతే, మరికొందరు వడ్డీసొమ్మును తిన్నవారై ఉంటారు. కొందరు దోపిడీ దొంగలైతే, మరికొందరు నరహంతకులై ఉంటారు. వారిలో ఒక్కొక్కరికి ఒక్కో ద్వారం ప్రత్యేకించబడుతుంది. లేక ఏడు ద్వారాలుంటాయంటే నరకంలోనే ఏడు విభాగాలు లేక తరగతులు ఉంటాయని కావచ్చు. ఆ విభాగాలు ఇవి : 1. జహన్నమ్ 2.లజా 3.హుతమ 4.సయీర్ 5.సఖర్ 6.జహీమ్ 7.హావియ. వీటిలో అన్నిటికన్నా మొదటి విభాగం ఏకదైవోపాసకులైన పాపులకు ఇవ్వబడుతుంది. వారు కొంతకాలం శిక్షను అనుభవించిన మీదట సిఫారసుపై నరకం నుంచి తీయబడతారు. తరువాత యూదులు, ఆ తరువాత క్రైస్తవులు, ఆ తరువాత సాబియాలు, ఆ తరువాత జోరాస్టియన్లు, ఆ తరువాత ముష్రిక్కులు, ఆ తరువాత కపటులు ఆయా విభాగాలకు తరలించబడతారు. అన్నిటికంటే పైన ఉండే విభాగం పేరు జహన్నమ్. ఆ తర్వాత - పైన పేర్కొనబడినట్లు - వరుసగా తరగతులుంటాయి (ఫత్హుల్ ఖదీర్).

29. నరకం మరియు నరకవాసుల ప్రస్తావన తరువాత స్వర్గం - స్వర్గవాసుల గురించి ప్రస్తావించటం జరిగింది. స్వర్గంపట్ల ప్రజలలో ఆసక్తిని, ఆశను కలిగించటం దీని ఉద్దేశం. 'దైవభక్తిగలవారు' (ముత్తఖీన్) అంటే పిర్క్కు దూరంగా ఉండే ఏకదైవారాధకులు. మరికొంతమంది వ్యాఖ్యాతల ప్రకారం పాపకార్యాలకు దూరంగా ఉండే విశ్వాసులందరూ 'దైవభక్తిపరుల' కోవకు చెందుతారు. స్వర్గంలోని వనాలు, కాలువలు, సెలయేరులు స్వర్గవాసుల కోసం ఉమ్మడిగానూ ఉండవచ్చు లేదా ప్రతి ఒక్కరికీ వేర్వేరు వనాలు, సెలయేరులూ ఉండవచ్చు. లేదా ఒక్కొక్కరికి ఒక్కో వనం, ఒక్కో సెలయేరు చొప్పున కూడా ఉండవచ్చు.

46 ప్రశాంతంగా, నిశ్చింతగా అందు లోనికి ప్రవేశించండి³⁰ (అని వారితో అనబడుతుంది).

47 వారి హృదయాలలో ఏ కాస్త కోపం, ద్వేషం మిగిలివున్నా దాన్ని మేము తొలగిస్తాము.³¹ వారంతా అన్నదమ్ములై ఎదురెదురుగా ఆసనాలపై కూర్చుని ఉంటారు.

48 అక్కడ వారికి ఏ బాధా అంటుకోదు. అక్కణ్ణుంచి వారిని ఎన్నటికీ వెళ్ళగొట్టడం కూడా జరగదు.

49 - 50 (ఓ ప్రవక్తా!) నేను అమితంగా క్షమించేవాడిననీ, అపారంగా కరుణించే వాడిననీ, అలాగే నా శిక్ష కూడా అత్యంత బాధాకరమైన శిక్షేనని నా దాసులకు తెలియజేయి.

51 వారికి ఇబ్రాహీమ్ అతిథుల గురించి (కూడా) వినిపించు.

52 వారు అతని దగ్గరకు వచ్చి 'సలామ్' చెప్పినప్పుడు "మిమ్ముల్ని చూస్తే మాకెందుకో భయమేస్తున్నది"³² అని అతను అన్నాడు.

﴿ادْخُلُوهَا بِسَلَامٍ آمِينَ﴾

﴿وَرَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا عَلٰی

سُرِّمَتْ قَلْبَيْنِ﴾

﴿لَا يَسْأَلُهُمْ فِيهَا نَصَبٌ وَمَا هُمْ بِمِنَهَا بِمُخْرَجِينَ﴾

﴿يٰٓاَيُّ عِبَادِىْ اَنۡىۤ اَنَا الْعَفُوۡرُ الرَّحِيۡمُ﴾

﴿وَاَنَّ عَذَابِىۡ هُوَ الْعَذَابُ الْاَلِيۡمُ﴾

﴿وَيَبۡئَهُمۡ عَنۡ صَيۡفِۡ رَبِّهِمۡ﴾

﴿اِذۡ دَخَلُوۡا عَلَيۡهِ فَقَالُوۡا سَلٰمًا قَالِۡ اِنَّا مُنۡكِرُوۡنَ﴾

30. అన్ని రకాల విపత్తుల నుంచి నిశ్చింతగా, అన్నిరకాల భయాందోళనల నుంచి నిర్భయంగా ఉంటూ - స్వర్గంలో ప్రవేశించమని భావం. లేదా ఒక ముస్లిం మరో ముస్లిం కోసం లేదా దైవదూతల స్వర్గవాసుల కోసం ఈ విధంగా ప్రార్థించవచ్చు. లేదా అల్లాహ్ తరపున స్వర్గవాసులందరికీ ఈ విధంగా అభయం ఇవ్వబడవచ్చు.

31. ప్రపంచంలో వీరిమధ్య ఉండే అసూయ, ఓర్వలేనితనం, కినుక వంటి నకారాత్మక భావాలు వారి ఆంతర్యాల నుంచి సొంతం తీసివేయబడతాయి. ఒండొకరిపట్ల వారి

53 “భయపడకు. మేము నీకు జ్ఞాన సంపన్నుడైన కుమారుడు పుడతాడన్న శుభ వార్తను అందజేస్తున్నాము” అని వారన్నారు.

54 “ఏమిటీ, వృద్ధాప్యం వచ్చేసిన తరువాత మీరు నాకు ఈ శుభవార్త వినిపిస్తున్నారా? ఈ శుభవార్తను అసలు మీరు ఎలా వినిపిస్తున్నారు?” అని అతను అన్నాడు.

55 దానికి వారు, “మేము నిజమైన శుభ వార్తనే నీకు అందజేస్తున్నాము. కాబట్టి నువ్వు నిరాశచెందిన వారిలో చేరకు”³³ అని సమాధానమిచ్చారు.

56 “మార్గభ్రష్టులు మాత్రమే తమ ప్రభువు కారుణ్యం పట్ల నిరాశ చెందుతారు”³⁴ అని అతను (ఇబ్రాహీము) అన్నాడు.

قَالُوا لَا تَوْجَلْ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ ﴿٥٣﴾

قَالَ ابْتَزُّمُونِي عَلَىٰ أَنْ مَسَّنِيَ الْكِبَرُ فِيمِ

تَبَشِّرُونِ ﴿٥٤﴾

قَالُوا ابْتَزُّنَا بِالْحَقِّ فَلَا تَكُن مِّنَ الْقٰئِطِيْنَ ﴿٥٥﴾

قَالَ وَمَنْ يَقْطُطْ مِن رَّحْمَةِ رَبِّهِ إِلَّا الضَّالُّونَ ﴿٥٦﴾

హృదయాలు నిర్మలంగా - అద్దంలా - ఉండేటట్లు చేసి, ఆపైన స్వర్గంలోకి ప్రవేశం కల్పించటం జరుగుతుంది.

32. హజ్రత్ ఇబ్రాహీం(అ)కు వారిపట్ల భయం కలగటానికి అసలు కారణం ఆయన భోజనం కొరకు వడ్డించిన దూడ మాంసాన్ని వారు తినకపోవటమే. హూద్ సూరాలోనూ ఈ సంఘటన వివరంగా వచ్చింది. ఈ సంఘటన ద్వారా ముందుకు వచ్చే ఓ ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే దైవప్రవక్తలకు సయితం రహస్య విషయాల జ్ఞానం ఉండదు. వారికి అగోచర విషయాల జ్ఞానం గనక ఉండి ఉంటే, తన ఇంటికి వచ్చిన అతిథులు మానవమాత్రులు కారనీ, వారు దివి నుంచి భువికి దిగి వచ్చిన దైవదూతలని తెలిసిపోయేది. వారి కోసం భోజన ఏర్పాట్లు చేయవలసిన అవసరం కూడా ఉండేదికాదు. దైవదూతలు మనుషుల మాదిరిగా అన్నపానీయాలను తీసుకోరు.

33. ఎందుకంటే ఇది దేవుని వాగ్దానం. ఆయన వాగ్దానం నెరవేరకపోవటం అన్నది జరగదు. ఆయన తలచుకున్నదల్లా చేసి తీరుతాడు. ఏ విషయం కూడా ఆయనకు అసాధ్యం కాదు.

34. అంటే తాను దైవకారుణ్యం పట్ల ఏమాత్రం నిరాశ చెందటం లేదనీ, కాకపోతే

57 (ఆ తరువాత ఇబ్రాహీం వారి నుద్దేశించి) “ఓ అల్లాహ్ తరపున పంప బడినవారలారా! ఇంతకీ మీరు వచ్చిన పనేమిటి?”³⁵ అని ప్రశ్నించాడు.

58 వారు ఇలా సమాధానమిచ్చారు: “మేముక నేరస్థుల మూక వైపు పంప బడ్డాము.

59 “అయితే లూత్ కుటుంబీకులందరినీ మేము కాపాడుతాము -

60 “ఒక్క అతని (లూత్) భార్యను తప్ప! ఆమె (కూడా) వెనుక ఉండిపోయేవారిలో చేరిపోతుందని మేము నిర్ధారించాము.”

61 పంపబడిన దూతలు లూత్ ఇంటి వారల వద్దకు వచ్చినప్పుడు,

62 “మీరు అపరిచిత వ్యక్తుల్లా ఉన్నారే!”³⁶ అని అతను (లూత్) అన్నాడు.

63 “కాదు, కాని వీళ్లు ఏ విషయంలో అనుమానానికి లోనై ఉన్నారో దాన్ని మేము నీ దగ్గరకు తీసుకువచ్చాము.”³⁷

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٥﴾

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ ﴿٣٦﴾

إِلَّا آلَ لُوطٍ إِنَّا لَنَجِّيهِمْ أَجْمَعِينَ ﴿٣٧﴾

إِلَّا امْرَأَتَهُ قَدَّرْنَا إِنَّهَا لَمِنَ الْغَايِبِينَ ﴿٣٨﴾

فَلَمَّا جَاءَ آلَ لُوطٍ الْمُرْسَلُونَ ﴿٣٩﴾

قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ مُّتَكَبِّرُونَ ﴿٤٠﴾

قَالُوا بَلْ جِئْنَاكَ بَيِّنَاتٍ مِّن بَيْنُوتِنَا ﴿٤١﴾

ముసలితనంలో సంతానం కలుగుతుందన్న సమాచారమే తనను కించిత ఆశ్చర్యానికి లోను చేసిందని హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) చెప్పదలిచారు.

35. వీళ్లు (దైవదూతలు) కేవలం సంతాన శుభవార్తను ఇవ్వటానికే రాలేదనీ, వారేదో ముఖ్యమైన ఉత్తర్వును అమలు పరచటానికే వచ్చి ఉంటారని దైవప్రవక్త ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) గార్కి అనిపించింది. ఆ మాటే ఆయన వారిని అడిగారు.

36. ఆ దైవదూతలు అందమైన యువకుల రూపంలో వచ్చారు. అంతకు ముందు అలాంటి నవ యువకులను లూత్ (అలైహిస్సలాం) తన ప్రాంతంలో ఎన్నడూ చూడలేదు. అందుకే ఆయన వాళ్ళనుద్దేశించి, మీరెవరో కొత్తవారిలా ఉన్నారే! అని సందేహపడ్డారు.

37. అంటే దైవశిక్ష ఏ శిక్షను నీ జాతి జనులు ఇంతకాలంగా శంకిస్తున్నారో దాన్నే మేము ఈనాడు తీసుకువచ్చాము.

64 “మేము నీ వద్దకు (స్పష్టమైన) సత్యాన్ని తెచ్చాము. మేము చెప్పేది నిజం.”³⁸

65 “నువ్వు నీ కుటుంబ సమేతంగా ఈ రాత్రికి రాత్రే ఇక్కణ్ణుంచి వెళ్ళిపో. నువ్వు మాత్రం వీళ్ళ వెనుక ఉండాలి.” (జాగ్రత్త!) మీలో ఎవరూ వెనుతిరిగి కూడా చూడ కూడదు. మీకు ఆదేశించబడిన వైపుకు వెళ్ళిపోండి” అని వారు చెప్పారు.

66 (ఈ విధంగా) తెలతెలవారుతుండగా వారు సమూలంగా త్రుంచివేయబడ తారన్న మా నిర్ణయాన్ని⁴⁰ మేము అతనికి తెలియజేశాము.

67 నగరవాసులు మహా సంబరపడుతూ (లూత్ ఇంటికి) వచ్చారు.⁴¹

وَأَتَيْنَكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٣٨﴾

فَأَسْرِبْ إِلَىٰ أَهْلِكَ بِغُلَامٍ مِّنَ اللَّيْلِ وَاتَّبِعْ أَدْبَارَهُمْ
وَلَا يَتَّبِعْتُمْ مِنْكُمْ أَحَدًا وَامضُوا حَيْثُ تُؤْمَرُونَ ﴿٣٩﴾

وَقَضَيْنَا إِلَيْهِ ذَٰلِكَ الْأَمْرَ أَنَّ دَابِرَهُمْ لَآءٌ مَّقْطُوعَةٌ
مُّصْحِفِينَ ﴿٤٠﴾

وَجَاءَ أَهْلُ الْمَدِينَةِ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤١﴾

38. ‘(స్పష్టమైన) సత్యం’ అంటే కూడా ఇక్కడ ‘దైవశిక్ష’ అనే భావం. ‘మేము చెప్పేది పూర్తిగా నిజం’ అని వారు అనటం గమనార్హం. అంటే మీజాతి వారి పాపం పండింది. వారికి మూడే సమయం వచ్చేసింది. మేము చెప్పే మాటలు మీకు వింతగా తోస్తాయేమో! కాని ఇది వాస్తవం అన్నది వారి మాటల్లోని గూఢార్థం.
39. అంటే నీ సందేశాన్ని అనుసరించే దాసులలో ఏ ఒక్కరినీ ఇక్కడ వదలకుండా చూసుకో అని భావం.
40. తెల్లవారుతుండగా ఆ ప్రాంతంలో నివసించే పాపాత్ములంతా తుదముట్టించబడతారన్న తన నిర్ణయాన్ని దేవుడు తన దూతల ద్వారా లూత్ (అలైహిస్సలాం)కు తెలియజేశాడు. ఆయతులో అసలు ‘దాబిర్’ అనే పదం వచ్చింది. దాబిర్ అంటే చివరగా మిగిలిపోయే వ్యక్తి అని అర్థం. తెల్లారేసరికల్లా అతడు కూడా తుదముట్టించబడతాడనీ, దుర్మార్గుల్లో ఒక్కడు కూడా మిగలడని పై ఆయతుకు భావం.
41. ఒక వైపు లూత్ (అలైహిస్సలాం) ఇంట్లో ఆ నేరస్థుల వినాశానికి సంబంధించిన వ్యూహ రచన జరుగుతుండగా, మరోవైపు ఆ జాతిలోని దుర్మార్గులు అందమైన నవయువకులు లూత్ ఇంటికి వచ్చి ఉన్నారని తెలుసుకుని ఆనందంతో ఎగిరి గంతేశారు. ఎందుకంటే వారు లోనై ఉన్న దురలవాటు అటువంటిది. పరుగులు తీస్తూ వచ్చి, నీతిమాలిన పని కోసం ఆ కుర్రవాళ్ళను తమకు అప్పగించమని లూత్ (అలైహిస్సలాం)ను కోరారు.

68 “వీళ్ళు నా అతిథులు. మీరు (వీళ్ళ ముందు) నా పరువు తీయకండి” అని (లూత్) అన్నాడు.⁴²

قَالَ إِنَّ هَؤُلَاءِ صِيبِي فَلَا تَفْضَحُونِ ①

69 “అల్లాహ్ కు భయపడండి. నన్ను అవమానపరచకండి” (అని అన్నాడు).

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تَخْزُونِ ②

70 “ఏమిటీ, లోకంలోని జనులందరినీ వెనకేసుకు రావద్దని మేము నిన్ను వారించలేదా?”⁴³ అని వారంతా అన్నారు.

قَالُوا أَوَلَمْ نُنهَكْ عَنِ الْعَالَمِينَ ③

71 “మీకు అంతగా కావాలనుకుంటే, ఇదిగో నా ఈ కూతుళ్ళు ఉన్నారు”⁴⁴ అని (లూత్) ప్రాధేయపడ్డాడు.

قَالَ هَؤُلَاءِ بَنَاتِي إِنْ كُنْتُمْ فَاعِلِينَ ④

72 (ఓ ముహమ్మద్!) నీ ఆయుష్షు సాక్షిగా! వారు తమ (ముదనష్టపు) కైపులో గుడ్డివారయి పోయారు.⁴⁵

لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَكُنِي سَكْرَتِهِمْ يَعْمَهُونَ ⑤

42. వారు తన అతిథులనీ, వారిని అప్పగించలేననీ, తన పరువు ప్రతిష్ఠలను మంటగలవ వద్దని హోమో సెక్సువల్స్ గా తయారైన తన జాతి ప్రజలను హజ్రత్ లూత్ (అలైహిస్సలాం) ప్రాధేయపడ్డారు.

43. దాంతో వారు రెచ్చిపోయారు. లూత్! చాలించు నీ అధిక ప్రసంగం. ఈ అపరిచిత వ్యక్తులకు నువ్వేమవుతావు. ప్రతి ఒక్కరినీ ఎందుకిలా వెనకేసుకువస్తావు? మన ఊరికి వచ్చిన అపరిచిత వ్యక్తులకు అండగా నిలువరాదనీ, వారికి అతిథి మర్యాదలు చేయరాదని ఇంతకుముందే చెప్పామా? లేదా? అని గొడవ చేశారు. ఆ వచ్చిన అపరిచిత వ్యక్తులు దైవదూతలని హజ్రత్ లూత్ (అలైహిస్సలాం) గార్ని తెలియక ముందు ఈ సంభాషణ సాగింది. హూద్ సూరాలో కూడా దీని వివరాలు వచ్చాయి.

44. అంటే ఆయన తన జాతికి చెందిన ఆడపిల్లలను దృష్టిలో పెట్టుకుని ‘నా కూతుళ్ళు ఉన్నారు’ అని చెప్పారు. మీరు వారిని వివాహం చేసుకుని, ధర్మసమ్మతమైన రీతిలో - సహజ పద్ధతిలో - మీ లైంగిక వాంఛల్ని తీర్చుకోండి. ఇలాంటి పాడు పనులను మానుకోండి అన్నది ఆయన మాటల్లోని అంతర్యం.

45. ఈ ఆయతులో దేవుడు తన అంతిమ దైవప్రవక్త (సల్లల్లాహు అలైహి వ సల్లం)ను ఉద్దేశించి, ఆయన జీవితంపై ఒట్టేసి మరీ చెబుతున్నాడు. దీన్నిబట్టి అంతిమ దైవప్రవక్త

73 సూర్యోదయం అవుతున్న సమయంలో ఒక భయంకరమైన ప్రేలుడు వారిని ముట్టడించింది. ⁴⁶

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُسْرِقِينَ ﴿٤٦﴾

74 చివరికి మేము ఆ నగరాన్ని తలక్రిందులుగా చేసి వేశాము. ⁴⁷ వారిపై కంకర రాళ్ల వర్షం కురిపించాము. ⁴⁸

فَجَعَلْنَا عَلَيْهِمُ سَائِغًا وَفُلْجًا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارًا
مِنْ سَجَابِيلٍ ﴿٤٧﴾

75 నిస్సందేహంగా యోచన చేసేవారి కొరకు ⁴⁹ ఇందులో ఎన్నో సూచన లున్నాయి.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّمَنْ تَوَسَّيْنَا

(స) వారి ఔన్నత్యం ఎటువంటిదో మనకు అర్థం అవుతోంది. అయితే ఈ విధంగా ప్రమాణం చేసి చెప్పటం దైవానికే చెల్లు. ఆయన తిరుగులేనివాడు. ఆయన కోరిన దానిపై ప్రమాణం చేసి చెప్పగలడు. ఆయన్ని ఎందుకు? ఎలా? అని నిలదీసే హక్కు అధికారం ఎవరికీ లేదు.

తప్పతాగిన మనిషి ఎలా మత్తులో మునిగిపోయి మంచీ చెడుల విచక్షణా జ్ఞానం కోల్పోతాడో అలాగే లూత్ జాతివారు కూడా స్వలింగ సంపర్క కైపులో - కళ్లు మూసుకు పోయినట్లుగా - తేలిపోసాగారు. ఆ సమయంలో హజ్రత్ లూత్ (అలైహిస్సలాం) చేసిన ప్రతిపాదనను పట్టించుకునే స్థితిలో కూడా వారు లేరు అని దేవుడు తెలియజేశాడు.

46. సూర్యుని లేలేత కిరణాలు పడుతున్న సమయంలో ఒకే ఒక్క శబ్దం వచ్చింది. అత్యంత భయంకరమైన ఈ కేక హజ్రత్ జిబ్రీల్ (అలైహిస్సలాం)దని కొంతమంది అభిప్రాయపడ్డారు.

47. వారి నివాస స్థలాలు భూమి నుంచి ఆకాశానికి ఎత్తి, వాటిని తలక్రిందులుగా చేసి విసిరివేయటం జరిగిందని అనబడుతోంది. ఆ విధంగా వారు తమ ఇల్లా వాకిలి సమేతంగా తలక్రిందులుగా చేసివేయబడ్డారు. అయితే కేవలం పై కప్పులతో సహా ఇళ్లు కూలిపోవటం మాత్రమే దీని భావమని మరికొందరంటారు.

48. ఆ తర్వాత వారిపై ఒక ప్రత్యేక రకమైన కంకర రాళ్లు కూడా కురిపించబడ్డాయి. ఈ విధంగా వారు మూడు రకాల శిక్షలకు గురిచేయబడ్డారు. భావితరాల కొరకు ఇదొక గుణపాఠం అయ్యేలా చేయబడింది.

49. ఆయతులో 'ముతవస్సిమీన్' అని వుంది. నిశిత దృష్టితో విషయాన్ని పరికించే వారిని, యోచన చేసేవారిని 'ముతవస్సిమీన్' అంటారు. అలాంటి వారి కోసం ఇందులో గుణపాఠం ఉంది.

76 ఈ పట్టణం (జనులు) వచ్చేపోయే రహదారిపైనే ఉంది. ⁵⁰

وَأْتَاهَا سَبِيلٌ مُّقِيمٌ ﴿٥٠﴾

77 విశ్వసించిన వారి కోసం ఇందులో గొప్ప సూచన ఉంది.

إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾

78 అయ్కా వారు (అడవి జనులు) కూడా దుర్మార్గులే. ⁵¹

وَإِنْ كَانُوا لَآتُكِبُ الْآيَةَ الْكَلِيمِينَ ﴿٥٢﴾

79 (అఖరికి) వారికి కూడా మేము ప్రతీకారం చేశాం. ఈ రెండు పట్టణాలు కూడా ప్రధాన రహదారి మీదే ఉన్నాయి. ⁵²

فَأَنْتَقِمْنَا مِنْهُمْ وَوَأْتَاهُمَا آيَاتِنَا مُّحِيْبِينَ ﴿٥٣﴾

50. అంటే ప్రధాన రహదారి అని భావం. మదీనా నుంచి సిరియాకు వెళ్ళే మార్గంలో శిథిలావస్థలో ఉన్న లూత్ (అలైహిస్సలాం) జాతి ప్రజల పట్టణాలు కానవస్తాయి. అటువైపు వచ్చేపోయే వారంతా ఆ దారి గుండా సాగవలసిందే. అవి మొత్తం అయిదు పేటలు. 1. సద్దుమ్ (ముఖ్యపట్టణం) 2. సాబ 3. సావహ్ 4. అనెర 5. దూమా. వీటిని నాశనం చేసిన తీరు గురించి ఒక కథనం ఈ విధంగా ఉంది : హజ్రత్ జిబ్రీల్ (అలైహిస్సలాం) తన రెక్కలపై ఈ పేటలను ఎత్తుకుని నింగికేసి సాగిపోయారు. ఆకాశాన ఉన్నవారు కూడా వారి కుక్కలు మొరగటాన్ని, కోళ్ళు కూతవేయటాన్ని విన్నారు. ఆ తరువాత వారిని నేలకేసి గిరాటు కొట్టారని అనబడుతోంది (ఇబ్నె కసీర్). అయితే ఈ కథనానికి ప్రామాణికమైన ఆధారాలు లేవు.

51. దట్టమైన వృక్షాలను 'అయ్కహ్' అని అంటారు. వారు నివసించే చోట దట్టమైన చెట్లు ఉండటం వల్ల వారిని వనవాసులనీ, అడవి మనుషులనీ అన్నారు. అంటే హజ్రత్ షుబాబ్ (అలైహిస్సలాం) జాతి ప్రజలన్నమాట. హజ్రత్ షుబాబ్ హజ్రత్ లూత్ తరువాత పంపబడ్డారు. ఈయన ప్రదేశం కూడా హిజ్రాజ్ - సిరియా ప్రాంతాలకు నడుమ, లూత్ జాతి ప్రజల శిథిల పట్టణాలకు సమీపంలోనే ఉంది. ఈ ప్రదేశం 'మద్యన్'గా వ్యవహరించబడింది. బహుశా ఇది హజ్రత్ ఇబ్రాహీం (అలైహిస్సలాం) గారి కొడుకు లేక మనవడి పేరు అయి ఉంటుంది. ఆ (మద్యన్) పేరే ఆ బస్తీకి స్థిరపడింది.

ఇంతకీ ఆ బస్తీ జనుల తప్పేమిటంటే వారు అల్లాహ్ తో పాటు దైవత్వంలో వేరొకరిని కూడా భాగస్వాములుగా చేసుకునేవారు. దారి దోపిడీలు చేసేవారు. కొలతలు తూనికల్లో మోసానికి పాల్పడేవారు. వారిని శిక్షించే సమయం ఆసన్నమైనపుడు ఆకాశాన కారుమేఘాలు క్రమ్ముకున్నాయి. మరో వైపు నుంచి భయంకరమైన శబ్దం వినిపించింది. ఇంకోవైపు నుంచి భూమి ప్రకంపించింది. దాంతో ఆ బస్తీవాసులు నామరూపాలేకుండా పోయారు.

80 హిజ్ర్ వారు కూడా ప్రవక్తలను ధిక్కరించారు. ⁵³

81 (మరి చూడబోతే) మేము వారికి మా సూచనలను కూడా వొసగాము. అయినప్పటికీ వారు వాటిపట్ల విముఖతే చూపుతూ వచ్చారు. ⁵⁴

82 వారు నిర్భయంగా ⁵⁵ పర్వతాలను తొలచి ఇండ్లు నిర్మించేవారు.

83 ఆఖరికి వారిపై కూడా తెల తెలవారు తుండగా ఒక కేక విరుచుకుపడింది. ⁵⁶

وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَابُ الْحِجْرِ الْمُرْسَلِينَ ۝

وَإِنِّي لَهُمُ الْيَتِيمَافَكَأَنؤَاغَمَّاهُمُضُرِينَ ۝

وَكَأَنؤَايَتِيمُونَ مِنَ الْجِبَالِ يُيُونَآ اٰمِنِينَ ۝

فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ مُضْحِكِينَ ۝

52. ఇక్కడ 'ఇమామిన్ మ్యూబీన్' అంటే జాతీయ రహదారి అని భావం. అంటే రేయింబవళ్లు ప్రజలు రాకపోకలు సాగించే దారి అన్నమాట! "రెండు పట్టణాలు కూడా" అంటే లూత్ జాతి ప్రజలు నివసించిన పట్టణం, షుబబ్ జాతి ప్రజలు నివసించిన మద్యూన్ పట్టణం అని అర్థం. ఈ రెండు పట్టణాలు ఒకదానికొకటి చాలా దగ్గరలోనే ఉన్నాయి.
53. హజ్రత్ సాలెహ్ (అలైహిస్సలాం) జాతివారు (సమూద్ జాతివారు) నివసించిన బస్తీల పేరు హిజ్ర్. వారు 'హిజ్ర్ వాసులు' (అస్హాబుల్ హిజ్ర్)గా పిలువబడ్డారు. ఈ బస్తీ మదీనాకు - తబూక్కు మధ్య ఉండేది. వీళ్లు తమ ప్రవక్త అయిన సాలెహ్ (అలైహిస్సలాం)ను తిరస్కరించారు. కాని ఆయతులో అల్లాహ్ వారు 'ప్రవక్తలను ధిక్కరించారు" అని సెలవిచ్చాడు. ఏ జాతి అయినా ఒక ప్రవక్తను ధిక్కరిస్తే ప్రవక్తలందరినీ ధిక్కరించినట్లే.
54. వారు పదే పదే దేవుని నిదర్శనాల కోసం డిమాండు చేసేవారు. వారి డిమాండు మేరకే ఒక ఆడ ఒంటె బండరాయి నుంచి సృజించబడింది. కాని ఆ దుర్మార్గులు దాన్ని కూడా దారుణంగా చంపేశారు.
55. అంటే అత్యంత సాహసోపేతంగా, ఇంకా అనవసరంగా వారు పెద్ద పెద్ద కొండల్ని తొలచి, సురక్షితమైన స్థావరాలను ఏర్పరచుకునేవారు. హిజ్రీ 9వ సంవత్సరంలో అంతిమ దైవప్రవక్త ముహమ్మద్ (సఅసం) ఈ బస్తీ గుండా సాగిపోతున్నప్పుడు తలకు గుడ్డ చుట్టుకుని, తన వాహనాన్ని వేగంగా పోనిచ్చారు. తన ప్రియ సహచరుల్ని ఉద్దేశించి, "దుఃఖంతో విలపిస్తూ, దైవాగ్రహం పట్ల భీతిల్లుతూ ఈ (శిథిల) పట్టణాన్ని దాటండి" అని తాకీదు చేశారు (ఇబ్నె కసీర్). సహీహ్ బుఖారీలోనూ (433) ముస్లింలలోనూ (2285) ఈ ఉల్లేఖనం ఉంది.

84 అంతే! వారి సంపాదన వారికి ఏమాత్రం పనికిరాకుండా పోయింది.

85 మేము ఆకాశాలనూ, భూమినీ, వాటి మధ్యనున్న సమస్త వస్తువులనూ సత్యబద్ధం గానే సృష్టించాము. ⁵⁷ ప్రళయ ఘడియ రావటం తథ్యం. కనుక (ఓ ప్రవక్తా!) నువ్వు హుందాగా (వారిని) మన్నిస్తూ ఉండు.

86 నిశ్చయంగా నీ ప్రభువే (సర్వాన్నీ) సృష్టించినవాడు, (సర్వమూ) తెలిసిన వాడు.

87 మేము నీకు ఏడు ఆయతులను ఇచ్చి ఉన్నాము. ⁵⁸ అవి పదే పదే పునరావృతం అవుతుంటాయి. ఇంకా మహోన్నతమైన ఖుర్ఆన్ ను నీకు ప్రసాదించాము.

فَمَا أَعْنَى عَنْهُمْ مِمَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٧﴾

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ

وَإِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ فَاصْفِرِ الصَّفْحَةَ الْجَبِيلَ ﴿٥٨﴾

إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْخَلْقُ الْعَلِيمُ ﴿٥٩﴾

وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِّنَ الْمَثَلِيَّاتِ وَالْقُرْآنَ

الْعَظِيمَ ﴿٦٠﴾

56. మూడు రోజుల తరువాత మీపై ఆపద రానున్నదని హజ్రత్ సాలెహ్ (అలైహిస్సలాం) తన జాతి వారిని హెచ్చరించారు. మూడు రోజులు గడచిపోయాయి. నాల్గవ రోజు దైవాగ్రహం వారిపై అమాంతం విరుచుకుపడింది.

57. పై వాక్యంలో సత్యం అంటే భూమ్యాకాశాల సృష్టివల్ల ఒనగూడే ప్రయోజనాలు అని భావం. లేదా సత్యబద్ధం అంటే సజ్జనులకు బహుమానం, దుర్జనులకు శిక్ష విధించటం అని భావం కావచ్చు. ఈ విషయం దివ్య ఖుర్ఆన్ లో వేరొక చోట ఇలా ప్రస్తావించబడింది: “భూమ్యాకాశాలలో వున్న సమస్తమూ అల్లాహ్ దే - ఆయన దుర్జనులకు వారి దుష్కర్మల ప్రతిఫలం, సజ్జనులకు వారి సత్కర్మల ప్రతిఫలం ఇచ్చేటందుకు (ఈ వ్యవస్థ ఏర్పరచబడింది)” (అన్ నజ్మ్ - 31).

58. అసలు మూలంలో “సబ్వు మసానీ” అని వచ్చింది. సబ్వున్ అంటే ఏడు; మసానీ అంటే పునరావృతమయ్యేవి అని అర్థం; అయితే ఈ “పునరావృతమయ్యే ఏడు” (సబ్వు మసానీ) అంటే భావం ఏమిటి? అన్న విషయంపై ఖుర్ఆన్ వ్యాఖ్యాతల మధ్య భిన్నాభిప్రాయాలున్నాయి. మొత్తానికి ‘సబ్వు మసానీ’ అంటే ‘సూరె ఫాతిహా’ అన్న విషయమే అన్నిటికంటే సరైనది, సమంజసమైనదీను. సూరె ఫాతిహాలో ఏడు ఆయతులున్నాయి. అవి ప్రతి నమాజులోనూ మాటిమాటికీ పఠించబడుతూ ఉంటాయి. హదీసు ద్వారా కూడా ఈ విషయానికి సమర్థన లభిస్తోంది. మహనీయ ముహమ్మద్

88 వారిలోని పలు వర్గాల వారికి మేము ఇచ్చిన ప్రాపంచిక సంపద వైపుకు నువ్వు ఆబగా చూడకు. వారి స్థితిపై దిగులు చెందకు. విశ్వాసుల కోసం నీ (వాత్సల్య భరిత) రెక్కలను వంచిపెట్టు. ⁵⁹

89 “నేను స్పష్టంగా హెచ్చరించేవాణ్ణి మాత్రమే” అని వారికి చెప్పు.

90 - 91 ఎవరు ఈ దైవగ్రంథాన్ని ముక్క చెక్కలుగా చేశారో, ఆ విభజనకారులపై మేము పంపినటువంటిదే (ఇది). ⁶⁰

لَا تَمُدَّنْ عَيْنِيَ إِلَىٰ مِمَّا مَعَنَابِهِمْ ۖ أَوْ أَتَا جَائِمُهُمْ
وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ ۖ وَخَفِصْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ۝۵۹

وَقُلْ إِنِّي آتَا التَّنْذِيرَ الْمُبِينِ ۝۶۰

كَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى الْمُقْتَسِبِينَ ۝۶۱

الَّذِينَ جَعَلُوا الْقُرْآنَ عِضِينَ ۝۶۰

(సఅసం) ఇలా ప్రవచించారు : అల్ హామ్ములిల్లాహి రబ్బీల్ ఆలమీన్ - ఇది నాకు ఇవ్వబడిన సబ్బు మసానీ మరియు మహోన్నతమైన ఖుర్ఆను (సహీహ్ బుఖారీ - సూరతుల్ హిజ్ర్ వ్యాఖ్యానం). మరో హదీసులో ఇలా ఉంది: ‘ఉమ్ముల్ ఖుర్ఆన్’ (అంటే సూరె ఫాతిహా)యే సబ్బు మసానీ మరియు మహోన్నతమైన ఖుర్ఆన్ (సహీహ్ బుఖారీ - హిజ్ర్ సూరా వ్యాఖ్యానం). ఫాతిహా సూరా ఖుర్ఆన్లోని ఒక భాగం. అందుకని దాన్ని ‘మహోన్నతమైన ఖుర్ఆన్’ అని కూడా అనటం జరిగింది.

59. మేము నీకు ఫాతిహా సూరాను, మహోన్నతమైన ఖుర్ఆన్ లాంటి గొప్ప అనుగ్రహాలను ప్రసాదించాము గనక నువ్వు ఐహిక సంపత్తి కొరకు అర్రులు చాచకు. ప్రాపంచిక తక్కుకు బెళుకులపై ఆశపడకు. ఇవన్నీ క్షణభంగురం. అలాగే నీ సందేశాన్ని తిరస్కరించే వారిని తలచుకుని బాధపడకు. నిన్ను విశ్వసించి, నీ అడుగుజాడలలో నడిచే విశ్వాసుల పట్ల మృదువుగా మెలగు. ‘రెక్కలను వంచి ఉంచటం’ అనేది ఒక అరబీ జాతీయం. సాధారణంగా పక్షులు తమ పిల్లల మీద ప్రేమ చూపించదలచినప్పుడు వాటిమీద తమ రెక్కలను పరుస్తాయి. అంటే పిల్లలను తమ రెక్కల క్రిందికి తీసుకుంటాయన్నమాట. ఆ విధంగా అరబీ భాషలో వాత్సల్యం చూపటం, మృదువుగా వ్యవహరించటం కోసం ‘రెక్కలను వంచి ఉంచటం’ అనే జాతీయాన్ని వాడటం పరిపాటి అయింది.

60. ఈ ఆయతులకు కొందరు వ్యాఖ్యాతలు చెప్పిన అర్థం ఇది : మీకు విషయాన్ని విడమరచి చెబుతున్నాను. రానున్న ఆపద గురించి స్పష్టంగా హెచ్చరిస్తున్నాను. ఈ శిక్ష విభజనకారుల (ముఖ్తసిమీన్)పై అవతరించిన శిక్ష వంటిదే. ఇంతకూ దైవగ్రంథాన్ని ముక్కచెక్కలుగా చేసిన ఆ విభజనకారులెవరు? వారు కురైషులని కొందరు భావించారు. అంటే వారు దివ్య ఖుర్ఆన్లోని కొన్ని భాగాలను కవిత్వంగా,

92 నీ ప్రభువు సాక్షిగా! మేము వారందరినీ తప్పకుండా నిలదీసి అడుగుతాము -

93 వారు చేస్తూ ఉండిన పనుల గురించి.

94 కాబట్టి (ఓ ప్రవక్తా!) నీకు ఆదేశించబడిన దానిని వారికి విడమరచి చెప్పు. ⁶¹ బహుదైవారాధకులను (ముష్రికులను) పట్టించుకోకు.

95 నిన్ను పరిహసించే వారి సంగతి చూసుకోవటానికి మేము చాలు.

96 వారు అల్లాహ్ తో పాటు వేరే ఆరాధ్యుడిని నిలబెడుతున్నారు. త్వరలోనే (యదార్థం) వారికి తెలిసిపోతుంది.

97 వారి మాటల వల్ల నీకు మనస్తాపం కలుగుతుందన్న సంగతి మాకు బాగా తెలుసు.

وَرَبِّكَ لَنَسْتَلْتَهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٢﴾

عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣﴾

فَأَصْدَقَ بِمَا تُؤْمَرُونَ وَاعْرَضَ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾

إِنَّا كُنَّا نَكْفُرُ بِكَ الْمُسَوِّجِينَ ﴿١٥﴾

الَّذِينَ يَعْبُدُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ سَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿١٦﴾

وَلَقَدْ عَلِمْنَا أَنَّا كُنَّا نَضِيقُ صَدْرًا بِمَا يَقُولُونَ ﴿١٧﴾

కొన్ని భాగాలను జాలవిద్యలో భాగంగా, మరికొన్ని భాగాలను పూర్వీకుల గాధలుగా ఖరారు చేశారు.

అయితే ఈ ఆయతులో ప్రస్తావనకు వచ్చిన 'విభజనకారులు' (ముఖ్తసిమీన్) అనే పదం గ్రంథవహులకు వర్తిస్తుందనీ, 'ఖుర్ఆన్' అనే పదం తౌరాత్, ఇంజీలులకు వర్తిస్తుందని మరికొంత మంది వ్యాఖ్యానించారు. వాళ్లు (గ్రంథవహులైన యూదులు, క్రైస్తవులు) ఆకాశ గ్రంథాలను పలు భాగాలుగా విభజించారు.

('ముఖ్తసిమీన్' అనే పదానికి విభజనకారులు అని గాకుండా 'ప్రమాణం చేసినవారు' అని కూడా ఒక శాబ్దిక అర్థం వస్తుంది. దీన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని) కొంతమంది అసలు ఈ ఆయతు దైవప్రవక్త సాలిహ్ (అలైహిస్సలామ్) జాతివారిని ఉద్దేశించి చెప్పబడిందని వాదించారు. ఎందుకంటే ఆ జాతివారు, తాము సాలిహ్ ప్రవక్తను, ఆయన ఇంటివారిని హతమారుస్తామని పరస్పరం ప్రమాణాలు చేసుకున్నారు. ఖుర్ఆన్ లో ఒకచోట ఇలా ఉంది : "దేవునిపై ప్రమాణం చేసి ఇలా ప్రతిజ్ఞ చేయండి; మేము సాలిహ్ పై, ఆయన ఇంటివారిపై ఈ రాత్రి దాడిచేస్తాము" (అన్ నమ్ల : 49). అంతేకాదు, వారు తమ ఆకాశ గ్రంథాన్ని కూడా ముక్కలు ముక్కలుగా చేసేశారు.

98 అందుకే నీ ప్రభువు పవిత్రతను కొనియాడు. ఆయన్ని స్తుతిస్తూ ఉండు. సాష్టాంగపడేవారిలో చేరిపో.

99 నిశ్చయమైనది (అనగా మరణం) వచ్చే వరకూ⁶² నీ ప్రభువును ఆరాధిస్తూ ఉండు.

سُبِّحَ عَمَّا يُشْرِكُونَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ ﴿١٥﴾

وَأَعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ ﴿١٦﴾

అరబీ మూలంలో 'ఇజీస్' (عِيسَى) అనే పదం ఉంది. పైన ఆయతులో దాన్ని ముక్క చెక్కలుగా అని అనువదించాం. దానికి గ్రంథంలోని కొన్ని విషయాలను నమ్మటం, మరికొన్నింటిని తిరస్కరించటం అని మరో అర్థం కూడా చెప్పబడింది.

61. 'ఇస్దా' అంటే విడమరచి చెప్పటం, విశదీకరించటం అని అర్థం. ఈ ఆయతు అవతరించకముందు మహాప్రవక్త (సఅసం) రహస్యంగా ధర్మ ప్రచారం చేసేవారు. ఈ ఆయతు అవతరించగానే బహిరంగ ప్రచారం మొదలెట్టారు (ఫత్హుల్ ఖదీర్).
62. బహుదైవారాధకులు ఆయన్ని (స) మాంత్రికుడనీ, ఉన్మాది అనీ, కథలు చెప్పేవాడనీ నిందించేవారు. దెప్పిపొడుపు మాటలు అనేవారు. దాంతో సహజంగానే ఆయన(స) మనసు నొచ్చుకునేది. అందుచేత అల్లాహ్ ఆయన్ని ఓదార్చాడు. మూర్ఖుల మాటల్ని పట్టించుకోరాదని హితబోధ చేయటంతో పాటు, దైవారాధనలో ఎక్కువ సమయం కేటాయించాలనీ, దైవస్తోత్రం చేయటంవల్ల దేవుని పవిత్రతను కొనియాడటం వల్ల మనసు కుదుటపడుతుందని, దీనిద్వారా దైవసహాయం కూడా అందుతుందని ఉపదేశించాడు. పై ఆయతుల్లో సాష్టాంగపడటమంటే 'సమాజు' అని భావం. నిశ్చయమైనది అంటే మరణం అని అర్థం.

